

AZ EZREDFORDULÓ JEGYÉBEN

Az ezredforduló és folyóiratunk 40 éves múltja kötelezett bennünket, hogy szerkesztő bizottságunk összeüljön és megvitassa e kettős évforduló kihívásait és ránk háruló feladatait. Erre sor is került 1999. november 17-én a budapesti tanítóképző főiskolán. Az ott jóváhagyott laptervi célkitűzéseinkről és az ebből adódó feladatainkról most számot is adunk minden kedves Olvasónknak és Munkatársunknak azzal a szándékkal, hogy ők is közreműködhessenek – velünk együtt – azok maradtalan megvalósításában.

A Módszertani Közlemények laptervi célkitűzései 2000–2001

Egy új évezred küszöbéhez érkezünk. Érthető szorongással és várakozással nézünk elébe, mert bizonyossággal nem tudhatjuk, hogy mit is tartogat ez az újabb évezred népünk és nemzetünk számára. Alakítása, formálása azonban tőlünk is függ, rajtunk is múlik. Természetesen csak akkor, ha elszánt akarással, bizakodó hittel, fokozott felelősséggel, önös érdekeinken fölülemelkedve, egy emberként munkálkodunk majd – a humánus szellemében – egy nemzeti közösség föllemelkedéséért. Azzal az alapvető céllal és szándékkal, hogy mindazt az emberi értéket, amelyet az előző évezred a haza gyarapodására felhalmozott, féltve megőrizzük, és át is mentjük az elkövetkezendő nemzedékek, évszázadok számára. Az előttünk álló korszaknak nem is lehet szentebb kötelessége és fontosabb feladata, mint ennek az emberi értékrendnek a védelme, egy emberhez méltó világ megővése: jövőnk és fennmaradásunk érdekében.

Ezzel a meggyőződéssel tekint szerkesztőségünk a folyóiratunk 2000-ben megjelenő 40. évfolyama elé. Azzal a változatlan szándékkal, hogy továbbra is kész minden érdembeli megújulásra a lap tartalmi színvonalának folyamatos emelése, a jövő nemzedékének, tanuló ifjúságának eredményes és hatékony nevelése, oktatása érdekében.

Így töretlenül magunkénak valljuk közoktatásunk kritikai, de jobbitó szándékú figyelemmel kísérését, folyóiratunk – olvasóink által is elismert – gyakorlatias iskolaszemléletét, az óvoda és a középiskola felé való nyitottságát, illetve minden igaz és időt álló pedagógiai érték közkinccsé tételét, segítve ezáltal is tanulóink, tanáraink iskolai munkáját, módszertani kulturálódását, valamint a megújulás, az önállóság útját kereső iskoláink tevékenységének kibontakozását.

Folyóiratunk legfőbb célja, törekvése ezért, hogy minél gazdagabb választékát adja a korszerű pedagógiai programok változatainak, az elméletileg is jól megalapozott didaktikai útbaigazításoknak, a hasznos és célra vezető módszeres eljárásoknak, a gyakorlatban kipróbált és bevált műhelyfogásoknak, az időszzerű, előre mutató problémafelvetéseknek: különös tekintettel alapozó iskoláinkra.

Emellett fokozott gondot kíván fordítani lapunk a nemzeti, az iskolai hagyományápolásra, az anyanyelv igényes használatára, a nevelés időszzerű kérdéseire, a humán, a művészeti, a természettudományi tárgyak személyiségformáló erejének hatványozottabb kiaknázására, jeles évfordulóink, ünnepeink élményt nyújtó és színvonalas megemlékezéseire.

Továbbá fontosnak tartja Módszertani Közleményünk az egyházi, a határainkon túl élő iskolakultúrák, valamint a mellőzött, a perifériára szorult vagy feledésbe merült pedagógiai értékeink megidézését, hasznosítását, akárcsak a legújabb szaktudományi, módszertani kiadványok igényes ismertetését, az élen járó, de nálunk is hasznosítható külföldi tapasztalatok közreadását, az iskoláinkat közvetve vagy közvetlenül érintő aktualitásokat a magyar iskolaműhelyek, a közoktatás és a tanárképzés területéről.

FELADATAINK CÉLJAINK TÜKRÉBEN

1. Kiemelt szerepet szánunk nemzeti értékeink, hagyományaink megbecsülésére, ápolására és az anyanyelv igényes használatára nevelés kérdéseinek, feladatainak.

2. Hasonló súllyal kívánunk foglalkozni az erkölcsi, a hazafias, az érzelmi nevelés ugyancsak aktuális kérdéseivel.
3. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egészséges életmód, az önfegyelem, a felelősségérzet, a kulturált magatartás időszzerű kérdéseit sem.
4. Jelentős és központi feladatunknak tartjuk a közoktatás, a továbbképzés kérdéseivel, valamint az iskolakultúránkban végbement változások következményeivel való érdembeli foglalkozást is.
5. Ugyancsak permanens feladatunknak kell tekintenünk az eredményes tanítás-tanulás, a hatékony készség- és képességfejlesztés módszereinek, eljárásainak közkinccsé tételét valamennyi tantárgy vonatkozásában, ügyelve mindenkor az ún. humán és reáltárgyak arányos szerepeltetésére.
6. Igényes elemzésekkel elő kell segítenünk iskoláink tudatos, objektív és szakszerű eligazodását az egyre szaporodó alternatív tantervek, tankönyvek, munkafüzetek, kézikönyvek és útmutatók világában, csökkentve így az erősen szubjektív ítélkezések és külsődleges szempontok érvényesülését, térhódítását.
7. Fől kell karolnunk az élménynyújtó, képességfejlesztő irodalom- és történelemtanítási törekvéseket, az idegen nyelvek beszédkészséget növelő eljárásait, a természettudományi tárgyak gondolkodtató, munkáltató módszereit, valamint a rokon tantárgyak együttesében rejlő nevelési lehetőségek minél teljesebb kiaknázását.
8. Továbbra is időszerűnek tartjuk a tehetséggondozás, a gyermekvédelem problémáit is: a precíz diagnózistól a célravezető terápiáig.
9. Nevelőmunkánk szélesítése érdekében foglalkoznunk kell az órán és iskolán kívüli lehetőségeink, így – többek között – az osztályközösségek, a szülők, a napközik, az ifjúsági szervezetek, valamint a szabadidő értelmes eltöltésének igen jelentős kérdéseivel is.
10. Nem térhetünk ki iskoláink tartalmi munkájának, színvonalának emelése szempontjából a pedagógusszemélyiség, a nevelőtestület, az iskolaszervezés lényeges kérdései, problémái elől sem.
11. Helyt kell adnunk változatlanul a tudományos igényű fölméréseken, eredmény- és hatásvizsgálatokon alapuló rövidebb tanulmányoknak (8–10 oldal terjedelemben), ha azok valóban közérdeklő és fontos témákban adnak útbaigazítást az iskolai gyakorlat számára.
12. Hozzá kell járulnunk jelentős évfordulóink, nemzeti ünnepeink méltó megemlékezéséhez igényes és magas színvonalú műsor-összeállítások, forgatókönyvek közreadásával.
13. A hagyományápolást, a jogos nemzeti büszkeséget kívánjuk erősíteni pedagógiai „örökségünk” igaz értékeinek megidézésével, illetve a ma iskolagyakorlatát szeretnénk vele gazdagítani és eredményesebbé tenni.
14. Változatlanul arra törekszünk, hogy „Szemle” rovatunk egy széles körű kitekintés fóruma lehessen, ahol nemcsak a friss szaktudományi, módszertani kiadványok, tankönyvek és munkafüzetek elemző ismertetései kapnának helyet, hanem a külföldi tapasztalatok, a jelentős pedagógiai, kulturális programok, valamint a közoktatás és a tanárképzés aktualitásai is, elősegítve ezzel pedagógusaink önművelése mellett indokolt tájékoztatásukat is.

Tennivalóink – érzékelhetjük – nem kevés. Meggyőződésünk viszont, hogy eltökélt szerkesztő bizottsági akarással és ügyszeretettel ki-ki a maga területén, intézményében nagyon is sokat tehet azért, hogy laptervi célkitűzéseink, feladataink valóra is válhassanak. Ezt az aktív közreműködést kérjük és várjuk minden szerkesztő bizottsági munkatársunktól a lap további színvonalának emelése és fennmaradása érdekében.

Ezt a támogatást és önzetlen segítségnyújtást szívesen vesszük a lapunkhoz hű minden kedves Olvasónktól is: akár előfizetőként, akár iskolai tapasztalatait, módszereit megíró munkatársként.

Dr. Dobcsányi Ferenc
főszerkesztő